

koristno spoznalo. Le malo je bolnic v velikih mestih, ki bi se z ozirom na razne praktične naprave mogle meriti z ljubljansko.

Konečno naj še omenimo, da se je deželni odbor pri oddaji del pri novi bolnici v prvi vrsti oziral na domače podjetnike in obrtnike ter oddajal tujcem le taka dela, katerih domače tvrdke niso mogle izvesti. Kopanje tal, zidarska in tesarska dela izvršile so tvrdke: kranjska stavbinska družba, Faleschini, Zupančič, Tönnies in Treo; železnino preskrbela je tvrdka E. Hammerschmidt, kleparska dela H. Korn, kamnoseška dela Tomán in Čamernik, mizarska dela Binder, Hansel, Krimer in Petrin, ključavničarska dela Abčín, Martinčič, Rebek Pilko in Žabkar, pleskarska dela brata Ebeil, steklarska dela Klein in Kollman, slikarska dela Stare; električno razsvetljavo inštalirala je tvrdka Siemens & Halske, kanalizacijo izvela je tvrdka Lederer in Nessenyi, inštalacijo parne kurjave, vodovoda itd. preskrbela je tvrdka Brückner, kotle pa alpinsko montansko društvo.

Stroški za novo deželno bolnico proračunjeni so sedaj na 630.000 goldinarjev; naknadna dela, ki bodo še potrebna v teku prvih let, veljala bodo še kakih 60 do 70.000 goldinarjev, tako da utegnejo končni troški iznašati okroglo 700.000 goldinarjev. V pokritje teh stroškov dala je kranjska hranica 80.000 gl., mestna občina ljubljanska pa 36.000 goldinarjev; ostale stroške v znesku 585.000 goldinarjev pokriti bo morala dežela iz svojih sredstev. Z ozirom na ogromne žrtve za ta humanitarni zavod, pač smemo izraziti željo, da bi zavod, za katerega je dežela toliko žrtvovala, v polni meri izpolnjeval opravičene nadeje.

— **Blagoslovljenje deželne bolnice v Ljubljani.** Dne 16. t. m. dopoldne ob 10. uri so slovesno blagoslovili in otvorili novo deželno bolnico. Blagoslovil jo je prevzvišeni gosp. knezoškof Jak. Missia. Prisustvovali so slovesnemu činu zastopniki dežele, vlade, mesta itd. Najprvo se je blagoslovila kapelica, na to je služil g. knezoškof v nji tiho sv. mašo, na kar so se zaporedoma blagoslovili posamezni paviljoni. Po cerkvenem obredu so se gostje zbrali v dično okrašenem refektoriju, kjer je deželni glavar g. Detela v svojem nagovoru pozdravil knezoškofa, dež. predsednika in druge goste, je izrazil svoje veselje, da si je dežela srečno zgradila zavod, ki je vidno znamenje človekoljubja in ljubezni do trpečega človeštva. S priznanjem se spominja deželni glavar previdne bolnične uprave, izbornih bolničnih zdravnikov in hvalevredne delavnosti usmiljenih sester in se hvaležno spominja vseh, ki so pripomogli do zgradbe in konečno zakliče „Slava“ presvitlemu cesarju, čemur navzoči navdušeno pritrde. Deželni predsednik baron Hein čestita deželi kranjski na novem velevažnem človekoljubnem zavodu. S tem je bila slovesnost končana.

— **Deželni zbori** sklicali se bodo, kakor se javlja, na dan 30. decembra.

— **Tri sto let** bo 2. novembra t. l., kar obstoji ljubljanska gimnazija.

— **Umrli** je v Gorenjem Otoku pri Radovljici g. F. Ks. Čarman, c. in kr. vojni duhovnik v pokoju v 77 letu svoje starosti. Truplo pokojnikovo so na željo pokojnikovo prepeljali v njegov rojstni kraj, v Tržič. Blagosrčnemu rodoljubu bodi lahka zemlja domača!

— **Spomenik umrlemu učitelju** g. Franu Peterlinu je postavilo v Kolovratu učiteljsko društvo litijskega okraja. Spomenik se je dne 7. t. m. slavnostno odkril. Žalostni slavnosti je prisustvovalo mej drugim 17 učiteljev-tovarišev.

— **Zgradba novega poštnega poslopja** v Ljubljani je do vrha dograjena. Sedaj postavljajo strešni stol. Do prihodne jeseni mora biti poslopje gotovo, da se preselijo poštni uradi vanj.

— **Prvi sneg** nas je osrečil včeraj dopoldne. Po deževni noči se je shladilo močno in po deveti uri dopoldne

vsipal se je kake četrt ure kar suh sneg na zemljo, katere se pa seveda ni prijel. Po gorskih vrhovih je utegnili sneg popolnoma prebeliti.

— **Cesar v Zagrebu.** Te dni je bil cesar počastil s svojim pohodom kraljevo mesto Zagreb, da se je udeležil polaganja sklepnega kamna pri novem gledališču, poslopji realčne gimnazije in poslopji glasbenega zavoda. Vse hiše v Zagrebu so bile ozaljšane z zastavami in priredila se je bila lepa razsvetljava in bakljada. Omeniti je tudi defilovanje 8000 dijakov in deklet pred cesarjem. Došlo je bilo mnogo deputacij iz raznih krajev hrvatske in celo iz Ogerske. Prišli so bili tudi ogerski ministri. Ker so se bile razobesile nekatere madjarske zastave, je to vzbudilo veliko nevoljo mej prebivalstvom, zlasti mej vseučiliščniki in pripetili so se bili mali razgredi. Naposled so se te zastave morale odstraniti, kar jako jezi Madjare in budimpeštanski listi že zahtevajo, da zaradi tega odstopi ban, ki ne zna dovolj braniti madjarstva na Hrvatskem. Posebno so se Madjari jezili, ker so vseučiliščniki sežgali pred Jelačićevem spomeniku zastavo vzeto 1848. leta madjarskim puntarjem. Cesar je pa bil povsod navdušeno pozdravljen in se je znova prepričal o neomahljivi zvestobi naroda hrvatskega.

— **Na zadni mesečni semenj** dne 8. t. m. v Ljubljani prignalo se 505 konj in volov, 419 krav, 89 telet, skupaj 1013 glav. Kupčija je bila zlasti za konje precej živahna ker je došlo precej kupcev iz Laškega.

— **Goldinarskih bankovcev** je še blizu 2 milijona v prometu. Meseca septembra se jih je potegnilo iz prometa blizu 200.000. Od 24. julija lanskega leta se je vzelo skupaj 55.89 milijonov gold. bankovcev iz prometa.

— **Tatvina.** Pisar Jož Carli, je pred nekaj tedni svojemu šefu, gosp. dr. Matiju Hudniku advokatu v Ljubljani, izmaknil en tisočak. G. dr. Hudnik je bil mnenja, da je tisočak zgubil. Te dni je pa njegov pisar Carli okrog pravil, da gre za svojega šefa v Št. Peter večjo svoto denarja plačati. Tudi je kazal tisočak. Carli res gre, a žandarmerija je bila tudi takoj za njim. Prijeli so ga z Št. Petru in doveli v Ljubljano.

— **Žganje — morilec.** Na Dobrovi pri Ljubljani pili so fantje minolo nedeljo popoldne v neki hiši domače žganje. 24letni Jože Prestenjaka se je istega tako nalezl, da je obležal v šupi dotične hiše in v ponedeljek zjutraj so ga našli ondi mrtvega. Zadel ga je kap vsled preobilo povžitega žganja.

— **Misterijozna najdba.** Posestnik Miha Klemenčič iz Male Loke na Dolenjskem je minole dni našel v svojem gozdu človeško glavo. Druzega trupla ni najti in domneva se razno o tej najdbi. Najbrže je glava kakega unorjenca in je drugo truplo kje zakopano.

Roman neke italijanske pisateljice.

Civilno sodišče v Turinu se te dni peča z jako zanimivo zadevo italijanske pisateljice, ki se glasi prav kakor kak roman Gospa Sobrezzo, iz jedne najbolj spoštovane rodbine v Turinu je pod psevdoimenom „Mantea“ priobčila več romanov in povestij. Sedaj, ko se je vzbudila iz prijetnih, a le prekratkih sanj, da je kraljčina Sandviških otokov, znebila bi se rada tudi „kraljeviča“.

Leta 1887. je spoznala lepa duhovita gospica Roberto Wilcoxa, ki je bil došel z daljših ladviskih otokov v Turin učiti se evropske vojne umetnosti. Ker je dobival od sandviškega kralja po 500 lir na mesec, mu ni bilo težko prepričati gospico in Turince

sploh, da je sin od šandviskega kralja in poklican, da bode kedaj Šandvičane vladal. Kdo more zameriti mladi pisateljici, da se je dala preslepiti z bleskom sandviške krone in je vzela kraljeviča. Bila je v Turinu slovesna ženitnina in mlada dvojica je na to odpotovala v soprogovo domovino.

Ko sta prišla na Sandviški otok, je izvedela gospa Sobrezzo-Wilcoxe, da po žilah njenega soproga ne teče niti kapljice kraljeve krvi, temveč je sin nekega mizarja in rodbine najnižje vrste.

Lahko si mislimo, kako je bilo hudo mladi gospej. Hotela je povrniti se takoj v Italijo, a njen mož jo je zaprl v svojo hišo, kjer je grdo ž njo ravnal in je trpela tudi pomanjkanje. Njen soprog je vstopil kot častnik v vojsko. Hrepenel je po tem, da naredi svojo soprogo za kraljico, če tudi ni kraljeve krvi. Zasnoval je neko zaroto, katera je imela namen odstraniti vladajočega kralja in njemu pomagati na prestol.

Zarota se je pa ponesrečila in Wilcox je bil obsojen na smrt, a kralj ga je pomilostil v petintridesetletno ječo. Sedaj se je mogla njegova soproga pa še le po velicih težavah povrniti v domovino. V Turinu je pri civilnem sodišči in pri cerkvenem oblastvu izročila prošnjo za ločitev zakona. Cerkev je že ločitev izrekla, ker zakon sploh ni bil veljaven, ker Wilcox še ni bil krščen, ko sta se poročila, zakoni mej kristjani in nekristjani pa niso veljavni. Dvomiti seveda ni, da bode tudi svetno sodišče ustreglo želji goljufane nesrečnice.

— **Vsled pomanjkanja zblaznel.** Pri dunajski policiji se je te dni oglasil neki krojaški pomočnik in povedal da je svoj čas storil veliko tatvino. Prosil je, naj ga sodišče hudo kaznuje, najljubše bi mu bilo, ko bi ga obesili. Mož je dlje časa brez dela in je trpel toliko pomanjkanja, ga je zblasnel.

— **Nesreče na velikih jezerih v Ameriki.** O nesrečah in škodi ne velicih jezerih nastali vsled hudega viharja dohajajo poročila. Ladijo „John Raber“ je vihar pri Dane Park Indiana, preobrnil in na obali zagnal. Kapitan Andrew Johanson je utonil, ostalo moštvo se je komaj rešilo. Iz raznih krajev ob obali se naznanjajo nastopne nezgode: Ladijo „George W. Naghtin“ so dovedli vtaplajočo v St Joe; ladija „Lady Franklin“ se je razbila v zalivu Hamond; ladija „Lilly May“ se je razbila na East Whitefish Point; parnik „Citi of Paris“ se je razbil na skalovju v Copper Harbor; dve druge neznane ladije leže preobrnene na obalih Grand Island, Lake Superior; parnika „Matoa“ in „Masata, lastnina Minnesota Comp sta na obali vržena pri Kewershaed Point. Moštvo imenovanih ladij se je rešilo. O osodi družih ladij, katere se pogrešajo, se ne vé še nič gotovega. Med viharjem se je razbila ladija „Elma“ na skalah pri Whitefish. Kapitan John Thureton, njegova žena, dete in štirje mornarji so se vtopili. V istem kraju se je tudi vtopila ladija „C. H. Jones“, nihče se ni rešil. V bližini Whiting, Ind., se je razbila ladija naložena z lesom, dva pomorščaka sta utonila. Parnih „Margaret“, namenjen iz New Haven, Conn., v Tampa, Fla., je med hudim viharjem iskal pribežališče v Chesapeake Bay, tri milje od Cape Henry se je zasedral, a hudi vihar ga je pognal na skalovje. Moštvo obstoječe iz 17 oseb in mlada deklica so se s čolni rešili. Nesrečni parnik je obtičal 300 jardov od obali in je razbit.

— **Oproščena morilka.** Mesea maja je ljubimka

bančnega ravnatelja Glaserja v Parizu, angleškinja Boneton umorila rečenega Glaserja, ker jo je hotel zapustiti in se poročiti z drugo. Zvabila ga je k sebi in ga hladnokrvno ustrelila. Pri obravnavi je pripovedovala, kako slabo je Glaser ž njo ravnal in je porotnike s tem tako ganila, da so jo oprostili.

— **V Ameriko nazaj tirali so s hamburškim parnikom „Patria“** nekega Friderika Rixa, kateri je obdolžen, da je Singer Sewing Machine Co. v Čikagu za 40.000 dolarjev osleparil. Sleprijam so prišli na sled meseca septembra lansko leto, a meseca oktobra jo je Rix popihal v Evropo. V Hamburgu so ga prijeli in izročili iz Čikage došlemu detektivu.

— **Obsojeni lopovi.** Nelson Miller, v Willkes Barru v Ameriki, kateri je v družbi dveh družih zamorcev in zamork zatožen umora štirih Slovkov, je bil obsojen na 12 let samotne ječe in jeden dolar denarne kazni. Miller in njegovi sodrugi so meseca oktobra lansko leto daleč izvan mesta na samotnem kraju stoječo hišo, v katerej je bivalo 60 delavcev, z dinamitom razstrelili in nameravali isto oropati. Pri tem zločinstvu so bili štirje Slovaki umorjeni. Ostali lopovi bodo posamezno sojeni.

— **Poskušena samomora v Trstu.** 50letni kovač Ivan Domladič, razstopil je glavice šestih omotov žveplenic v kozarcu vode in izpil to žlobudro. Na vso srečo so domačini pravočasno opazili namen Domladičev ter pozvali zdravnika z zdravniške postaje, ki je z umestnimi sredstvi odklonil nevarnost, vendar pa je dal moža prevesti v bolnišnico. Ljudje sodijo, da se je hotel Domladič usmrtiti vsled velike revščine.

— **74letna Alojzija Horak hotela je skočiti raz okno svojega stanovanja na ulico.** Starko je opazila pravočasno poleg Horakove stanujoča 18letna Rose o, priskočila je k starki, jo ujela za bedra ter jo s pomočjo drugih prihitevših ljudi zvelkla v sobo. Pravijo, da se starki meša v glavi in da se je že pred leti hotela usmrtiti.

— **Zver v ženski podobi.** Sodišče v Lublincu je obsodilo neomoženo Semisalavo na dvajset let prisilnega dela, ker je pri živem telesu sežgala dva otroka svoje sosedinje, s kojo je živela v sovraštvu,

— **O nesreči na železnici v Belgiji.** K poslednjemu našemu poročilu o tej železniški nesreči dodajemo še: Preiskava je dognala, da je na tej strašni nesreči krivo železniško vodstvo, kajti na črti Ottignies-Nivelles je nadomestoval železniškega čuvaja človek, ki je malo izurjen v železniški službi, v tem ko je bil stalni železniški čuvaj odsoten, kakor veleva zakon v nedeljskem počitku. Ljudstvo je strašno razburjeno proti vladi. — Izmed ranjenih jih je več umrlo, torej je naraslo število mrtvih od 18 že na 30

— **Zopet španjska vojna ladija ponesrečila.** Druga španjska vojna ladija se je razbila na obalah Kube. Križarska vojna ladija „Cristobal Colon“ je obtičala blizu Kap Antonio na zapadu Kube in je najbrže popolnoma zgubljena. Moštvo so rešili. „Cristobal Colon“ je križarska vojna ladija druge vrste in imela stroje za 1200 konjskih moči. Namen te vojne ladije je bil zabranjevati izkrcanje vstašev in dovažanje orožja. Na krovu je imela 8 topov in 200 pomorščakov. Ladija se je borila v hudem viharju in zadela ob skalovje. Topove in druge stvari upajo rešiti. Prijatelji vstašev razširjajo vest, da so to ladijo vstaši s torpedami razstrelili.

— **Poneverjenje.** Trgovski pomočnik Josip Menkes (Žid?) je služboval kot knjigovodja do nedavno pri tvrdki Jakob Bertel v Trstu. V tej službi je poneveril nad 3000 gld. ter pobegnil s svojo ljubico Rozo Blitz-Fuchs na Reko. Tam pa so parček prijeli.

— **Nezvest služabnik.** Te dni poneveril je natakav Ivan Narath v Dunajskem Novem mestu svojemu gospodarju (kantinêrju v tamošnji vojašnici) svoto 96 gld. 33 nč. in pobegnil. 8 t. m. se je stavil Narath tržaškemu redastvemu ravnateljstvu. Poneverjeni denar je bil seveda zapravljen do zadnjega novčiča. Nezvestega služabnika so zaprli.